

JAARVERSLAG 2014

Stichting Groenkracht verbindt mensen, organisaties en plaatsen in Delft en omgeving in veerkrachtige en eetbare initiatieven, en is stevig verankerd in de sociale structuur. In dit jaarverslag laten we zien hoe we hieraan hebben gewerkt in 2014.

ORGANISATIE

2014 was een jaar met veel veranderingen in de interne organisatie. 2014 was het jaar waarin Groenkracht met het project Delftse PROEFtuin de kans kreeg om haar ambitie verder vorm te geven. Dit project bracht de noodzaak van het aanpassen van de Groenkracht-organisatie met zich mee. Om te beginnen is de omvang flink toegenomen. Daardoor, maar deels ook los daarvan zijn er veel persoonswisselingen geweest. Belangrijk is het vertrek van Eric Pol als mede-directeur en van Marit van Lieshout als secretaris van de stichting. Esmeralda van Tuinen blijft directeur en is verantwoordelijk voor de dagelijkse gang van zaken. . Zij wordt ondersteund door Wouter van den Haak (coach), Svetlana Lykova (praktische zaken), Emma Gohres (projectcoördinator Delftse PROEFtuin) en een aantal werkgroepen:

- Aanleg, Ontwerp en Beheer; deelnemers hieraan zijn Rutger Spoelstra, Mieke Versteegh, Corrien van Ruyven, Janny Brasik en Birgitte Wammes.
- Communicatie; deelnemers Carmen Cools, Amar Sjauw (fotografie).
- Systeembeheer; Remco Looman.
- Boekhouding; Marian van Leeuwen
- Het stichtingsbestuur bestaat uit: Ted van der Klaauw (voorzitter), Kees Louisse (secretaris), Stijn van Liefland (penningmeester).

In de aanloop naar de Delftse PROEFtuin aan het begin van het jaar is veel werk in de sfeer van fondsenwerving verricht door Esther Sprangers, Jasper Eenhoorn en Marian van Leeuwen.

Om de (meest actieve) vrijwilligers te bedanken voor hun inzet is op 31 januari 2014 een teamuitje georganiseerd met een bezoek aan de pluktuin Den Haag, en een gezamenlijk etentje in een goed restaurant.

NETWERK

Met het project Delftse PROEFtuin is het netwerk van Groenkracht flink uitgebreid. In 2013 is hiervoor de basis gelegd. Er is een groep van 200 supporters van de PROEFtuin. Deze groep bestaat uit instellingen, bedrijven en individuen, bijvoorbeeld Living Yoga, Hoorbare Herinneringen, RegieAdvies, De Smaakboutique, Fijne Stad, PKWarchitecten, Neo Yoga Delft en 015 COMMUNICATIE. Naast de supporters hebben ook de volgende fondsen de realisatie van de PROEFtuin financieel mogelijk gemaakt: Fonds 1818, stadsregio Haaglanden (Groenfonds) en de gemeente Delft (ondersteuningsregeling Natuur & Milieu). De volgende bedrijven hebben een bijzonder hoge bijdrage of een bijdrage in natura geleverd: Enlightenment Arts, Designlab2902, Kunst &

Spiritus, EkoPlaza, Stro & Zo, Uitdekunst en ABF Cultuur. Daarnaast is het netwerk van geïnteresseerden uitgebreid van 200 naar 700.

Er zijn in 2014 vijf algemene nieuwsbrieven verstuurd. Daarnaast nog vele nieuwsbrieven aan de supporters. Voor de 8 plukdagen (op een strook grond van de PROEFtuin zijn zonnebloemen ingezaaid die de supporters in de periode augustus – oktober op plukdagen zelf konden oogsten) zijn aankondigingen verspreid. In de campagne voor de PROEFtuin zijn 6 persberichten aan de Delftse media verzonden en op basis daarvan zijn artikelen in Delft op Zondag en Delftse Post verschenen en heeft Stadsradio Delft 2 keer een uitzending gewijd aan de PROEFtuin en Groenkracht. Tijdens de campagne heeft de Delftse PROEFtuin ook in diverse nieuwsberichten van andere organisaties gestaan, waaronder de magazines van Rabobank en Fonds1818, de nieuwsbrieven van Milieudefensie, Freinetschool, Gebruik de Lege Ruimte, Delftzicht, Belangenvereniging Olofsbuurt - Westerkwartier, Natuurwacht en TOP/DelftDesign. De Stichting heeft zich bij verschillende gelegenheden gepresenteerd met een stand met demontabele Groenkracht-panelen die in 2014 zijn gemaakt: de Fietstocht, de Bedrijvendag, en het Foodfestival.

Jonge deelnemer met de oogst van de plukdag

Verder verschijnen er regelmatig berichten op Twitter, de website en de facebookpagina's. Naast de algemene Groenkracht facebookpagina, zijn er ook facebookpagina's van het Sri Lankapad, Wippoldertuin en buurttuin Delfgauw.

Groenkracht heeft om haar netwerk te versterken en uit te breiden in 2014 een aantal evenementen georganiseerd. Op 8 februari heeft Groenkracht de Groenkracht borrel georganiseerd met 20 deelnemers in samenwerking met cateraar Fresh Food Supply. Deze borrel stond in het teken van uitwisseling en verbinding. In het kader van de Dag voor de stadslandbouw namen ca. 30 belangstellenden op 17 mei deel aan een fietstocht langs vier buurtmoestuinen in

Delft met aansluitend een borrel in Loods015. Ter afsluiting van de intensieve crowdfunding-campagne is op 21 juni een Bedrijfsbijeenkomst georganiseerd in Loods015 samen met Gebruik de lege ruimte en de Delftse Uitdaging. De ca. 10 aanwezige bedrijven kregen informatie over de PROEFtuin en een deel ervan heeft in het openbaar steun aan de PROEFtuin kenbaar gemaakt. Met het doel om geïnteresseerden in de producten van de aankomende PROEFtuin te informeren is op 16 oktober een bijeenkomst over plukabonnementen met aansluitend een borrel georganiseerd voor ca. 15 geïnteresseerden. Op 6 december is in Loods015 samen met Gebruik de Lege Ruimte, kunstenaar Ron Blom van Tingelen, Enlightenment Arts en Lot Bakker (kaartentekenaars) een alternatieve kerstmarkt georganiseerd. Hierin bood Groenkracht de ca. 20 deelnemers een heerlijke catering en de gelegenheid om kerstbomen van wilgentenen te maken, hiervoor is Han van den Boogaard van Aquila ingehuurd.

De kerstbomen van wilgentenen in productie

Groenkracht heeft in 2014 deelgenomen aan een groot aantal door anderen georganiseerde evenementen:

- Streekproductenbijeenkomsten (27 januari, 10 maart en 21 juni)
- Bijeenkomst Groenlinks Delft over stadslandbouw op 3 februari : presentatie door Groenkracht
- Boomplantdag op 12 maart: in ontvangst nemen en planten van (door D66) gesponsorde bomen
- Het coalitieakkoord 2014-2018 "Delft verdient 't" op 17 april: inspreken
- Participatiekaart.nl op 10 juli: Groenkracht presenteren (t.b.v. opname op de kaart)
- Netwerkbijeenkomst Bieslands Treffen over stimulering lokale economie georganiseerd door Vrienden van Biesland op 6 september: gedachtegoed Groenkracht overbrengen

- Kansenmarkt op 9 september: vrijwilligers werven
- Maatschappelijk stagemarkt op 22 september: vrijwilligers werven
- Stadsmeeting vrijwilligersdiensten op 20 oktober: participatie in vrijwilligersbeleid van gemeente Delft
- Social Monday van Delftse Uitdaging op 29 september: advies krijgen over organisatieopzet Groenkracht
- Diverse netwerkbijeenkomsten van het Duurzaam Delft Dreamteam waaronder die over regionale voedselstrategie: bijdragen van Groenkracht in het vormgeven van duurzaamheid in Delft
- Avond voor vrijwilligersorganisaties t.b.v. het leveren van input voor het coalitieakkoord Gemeente Delft.
- Een discussieochtend met B&W Delft over de participatie van maatschappelijke organisaties in Delft over uitvoering van het coalitieakkoord.
- Ondertekenen convenant Betere kansen voor bijen (in Delft) op 17 december: intentie uitspreken om hiervoor inspanningen te verrichten
- Lezing TUDelft op 18 december: gedachtegoed permacultuur uitdragen

Verder heeft Groenkracht de al eerder opgebouwde relaties met organisaties in Delft onderhouden en waar mogelijk versterkt, zoals met IVN, KNNV, Milieudefensie Delft, Kistje vol smaak, e.d. De samenwerking met Inholland heeft in december geresulteerd in een ontwerp door studenten van de Hogeschool voor een watervoorzienend systeem, dat ook gerealiseerd zal worden.

EDUCATIE

Groenkracht heeft in 2014 de volgende activiteiten op het gebied van educatie georganiseerd. Op 8 februari hebben 6 deelnemers van een fruitstruikenworkshop geleerd om fruitstruiken te snoeien en vermeerderen. In de Buurttuin Delfgauw heeft Groenkracht op 28 februari in het kader van de verkiezingscampagne een compostworkshop gegeven voor ca. 15 kinderen en begeleiders van de buitenschoolse opvang. Linder van den Heerik heeft op 22 en 23 maart voor Groenkracht een entworkshop gehouden. 5 deelnemers hebben hier ca. 75 appelbomen geënt. Op 12 juni en 1 november hebben in respectievelijk de Wippoldertuin en de pluktuin Sri Lankapad beide keren 5 geïnteresseerden aan een compostworkshop deelgenomen. Gedurende de maanden februari tot en met oktober is op 10 cursusavonden de basiscursus Moestuiniëren 2.0 georganiseerd met 22 deelnemers. Voor gebruikers van de Papavertuin is een minicursus permacultuur georganiseerd op een aantal dagen in het voorjaar.

TUINEN

In 2014 zijn de bestaande tuinen Wippoldertuin, Gillis Paradijs, Sri Lankapad en Buurttuin Delfgauw gecontinueerd. Daarnaast zijn er twee nieuwe tuinen aangelegd.

WIPPOLDERTUIN

De Wippoldertuin heeft in 2014 zelfstandig gedraaid.

GILLIS PARADIJS

In 2013 is een tuincommissie ingesteld die merendeels zelfstandig opereert, en vanuit Groenkracht wordt begeleid. Naast begeleiding heeft Groenkracht hulp geboden bij de aanleg van een handwaterpomp.

SRI LANKAPAD

In 2014 heeft Groenkracht het aanpassen van het ontwerp en de toedeling van de percelen aan belangstellenden is begeleid. In het najaar heeft ze zich ingespannen voor het samen met de tuincommissie op orde brengen van de organisatie rond het beheer van de tuin.

BUURTTUIN DELFGAUW

De Buurttuin Delfgauw heeft in 2014 zelfstandig gedraaid.

AANLEG MULTICULTURELE TUIN GILLIS

In opdracht van de Gemeente Delft heeft Groenkracht samen met de bewoners uit de buurt de Multiculturele tuin Gillis in 2014 aangelegd. In februari en maart zijn 3 ontwerpssessies georganiseerd en in het voorjaar is de tuin aangelegd. Er zijn ca. 25 gebruikers. De organisatie voor het meer in samenhang beheren van de tuin is in ontwikkeling.

Handen uit de mouwen tijdens de aanleg van de Multiculturele tuin Gillis

AANLEG PAPAVERTUIN

Groenkracht heeft in opdracht van de 'Vrienden van de Papaver' samen met 12 vrijwilligers van De Papaver de Papavertuin ontworpen en aangelegd. Deze is op 20 juni feestelijk geopend. Het beheer van de tuin wordt begeleid vanuit De Papaver.

PROJECTEN

Naast de bestaande tuinen, hebben we in 2014 gewerkt aan voorbereidingen voor de Delftse PROEFtuin. Daarnaast hebben we andere projecten uitgevoerd die bijdragen aan de doelstelling.

DE DELFTSE PROEFTUIN

Stichting Groenkracht heeft in 2014 haar plannen voor het realiseren van de PROEFtuin in de Spoorzone verder vorm gegeven. De financiering voor het aanleggen van de PROEFtuin was in juli rond en vanaf die tijd wordt er hard gewerkt aan het voorbereiden van de aanleg. Die vindt in 2015 plaats. De tuin gaat bestaan uit een pluktuin voor groente en fruit, waar met behulp van lokale menskracht waaronder gebruikers biologisch voedsel wordt geproduceerd volgens de principes van natuurlijk moestuinieren (permacultuur). Naast de pluktuin is de Delftse PROEFtuin een stadskwekerij waar fruitbomen en -struiken worden gekweekt, en een ontmoetingsplek en educatief kenniscentrum. In 2014 zijn hiervoor de volgende activiteiten ondernomen:

- Fietstocht voor Fonds 1818 in februari;
- De start van de campagne voor crowdfunding tijdens de Woonevent voor Nieuw Delft in Loods015 op 8 maart.
- Presentatie van de plannen in de Natuurschuur.
- Het verspreiden van 5000 flyers bij tal van evenementen en gelegenheden en op tal van locaties: streekmarkten, buurtfeest, Food Feest bij Hoeve Biesland, het Foodfestival in het Rietveldtheater, e.d.
- Stukjes in lokale bladen en interviews voor lokale media: stadradio Delft, e.a.
- Stukjes in Nieuwsbrieven van diverse organisaties: scholen, bedrijven, buurthuizen, e.d.

Mijlpalen in de totstandkoming van de PROEFtuin waren het besluit tot subsidiering van Fonds 1818 in mei, de start van de crowdfunding-campagne (8 maart), de succesvolle afronding van deze campagne 21 juni, de buurtbijeenkomst over de PROEFtuin op 30 oktober, en het ondertekenen van de Gebruiksovereenkomst met OBS (Gemeente Delft) op 17 november en de eerste werkdag op 1 november.

Uitrusten tussen de bedrijven door op de eerste werkdag in de PROEFtuin

EDUCATIETOOL

In opdracht van de Watercoalitie heeft Groenkracht in samenwerking met Suzanne Wardenaar van Bloeiend een verkenning uitgevoerd naar de behoeften en mogelijkheden t.a.v. de ontwikkeling van een educatietool permacultuur. Door een educatietool Permacultuur voor kinderen aan te bieden, krijgen kinderen, hun ouders en andere bewoners directe handvatten om samen te werken aan het sluiten van ecologische kringlopen in de directe leefomgeving. De ontwerpprincipes van permacultuur geven handvatten op het gebied van klimaat, micro-klimaat, water, bodem, energie, biodiversiteit en kringlopen. Door de educatietool in de omgeving van bestaande buurtmoestuinen toe te passen kan de samenhang tussen deze onderwerpen eenvoudig duidelijk gemaakt worden. De educatietool wordt zoveel mogelijk geautomatiseerd aangeboden, in de vorm van digitale applicaties voor tablets en smartphone. Hiermee vergroot je de beschikbaarheid van de lespakketten en zijn leerkrachten niet teveel tijd kwijt met de voorbereidingen.

63 respondenten hebben de online enquête ingevuld. Met de volgende partijen is samenwerking besproken: de Papaver Delft, de PABO Den Haag, Bram Wolthoorn, de werkgroep educatie van de koepelorganisatie Permacultuur Nederland Saskia van der Linden (Studio Eironeia) en IVN. Er is een begin gemaakt met het ontwikkelen van lesmateriaal waarmee we kunnen laten zien wat we beogen. We hebben de mogelijkheid gekregen om met een kleine subsidie van Groenendoen hiermee een start te maken. Dit materiaal zal in de praktijk worden uitgetest in 2015 in de buurttuin Delfgauw, met de deelnemers uit de buurt en basisschool de Triangel.